

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Є. Д. СТРЕЛЬЦОВА

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 073 «Менеджмент»

ОДЕСА

2021

УДК 341.9

Рекомендовано до друку:
Вченою Радою економіко-правового факультету
(протокол № 2 від 06 вересня 2021 року)

Рецензенти:

Гаран Ольга Володимирівна – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного та господарського права Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Масін Віктор Миколайович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Стрельцова Є. Д.

Міжнародне міжнародне приватне право: методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент. / Є.Д. Стрельцова. Одеса, ФЛП Жмай О. В., 2021. — 45 с.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	6
3. Зміст навчальної дисципліни	8
4. Структура навчальної дисципліни	13
5. Практичні заняття	14
6. Самостійна робота	16
7. Методи навчання	17
8. Методи контролю	17
9. Методичне забезпечення	18
10. Питання до підсумкового контролю	18
11. Рекомендована література	21
ДОДАТКИ	
А. Плани практичних занять, завдання та методичні рекомендації до вивчення питань тем практичних занять.	27
В. Контрольні роботи для студентів заочної форми навчання.	33
С. Тестове завдання	38

ВСТУП

Глибокі перетворення на етапі сучасного розвитку суспільства у економічній, політичній і соціальній сферах створили умови для: розвитку та поглиблення міжнародних відносин України; для посилення зв'язків не лише на рівні держав, а й на рівні фізичних і юридичних осіб (в основному, приватних осіб), які належать до різних держав. Взаємовідносини між такими приватними особами здійснюються у різних напрямках та рівнях: в сфері міжнародного комерційного обороту (різноманітні договірні зобов'язання); в сфері відносин власності, включаючи інтелектуальну власність; в сфері шлюбно-сімейних відносин; в сфері трудових відносин тощо. Все це заслуговує на увагу до проблем правової регламентації приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом, що складають предмет міжнародного приватного права.

Викладання навчальної дисципліни “Міжнародне приватне право” здійснюється у формі лекцій та практичних занять, для яких обрано основоположні та найбільш складні теми дисципліни. Питання, які не включено до лекційного курсу або згадані на рівні «поверхневого знайомства», запропоновані для самостійної роботи. Готуючись до практичного заняття, студенти повинні вивчити теоретичні питання плану заняття, а також виконати завдання практичного характеру, додані до нього. Для успішного виконання завдання треба докладно вивчити рекомендовану літературу та нормативно-правову базу, перелік яких надано в матеріалах робочої програми та цих методичних рекомендацій. З метою розширення кола знань з окремих питань міжнародного приватного права, в процесі підготовки рефератів, наукових доповідей студентам запропоновано список додаткової літератури. Кожен студент повинен бути готовим взяти активну участь в обговоренні питань на практичному занятті. Самостійну роботу з вивчення дисципліни слід проводити систематично протягом семестру, керуючись методичними рекомендаціями. Вивчаючи ту чи іншу тему, включену до переліку тем для самостійної роботи, студент повинен самостійно ознайомитися із відповідним розділом рекомендованого підручника або навчального посібника, а також з положеннями нормативно-правових актів. З метою самоперевірки знань, отриманих в процесі вивчення навчальної дисципліни, готуючись до підсумкового контролю, студенти мають скористатися переліком питань, включених до методичних рекомендацій.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	варіативна	
	Спеціальність : 073 Менеджмент	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	3-й
	Освітній рівень: другий (магістерський)	Лекції	
		20	6
		Практичні, семінарські	
		10	4
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	80
		В т.ч. індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – засвоєння теоретичних та практичних знань в сфері правового регулювання міжнародних приватноправових відносин; формування професійних навичок прийняття самостійних та обґрунтованих рішень у справах, ускладнених зв'язком із правопорядками різних країн.

Завдання дисципліни: ознайомити студентів із загальними закономірностями виникнення та формування міжнародного приватного права як науки, галузі права та навчальної дисципліни; сформувати уявлення про об'єкт, предмет, завдання міжнародного приватного права та його ролі у сфері впорядкування приватноправових відносин, які виходять за межі юрисдикції однієї держави; усвідомити зміст та роль норм міжнародного приватного права у процесі міжнародної правової інтеграції; сформувати уявлення про методи міжнародного приватного права, які відображають новітні тенденції у процесі зближення та взаємодії національних правових систем; сформувати навички аналізу національного законодавства, законодавства іноземних країн, міжнародно-правових джерел у галузі міжнародного приватного права та їхнього практичного застосування; ознайомити з різними способами та механізмами розв'язання «міжнародних» приватноправових спорів та сприяти формуванню практичних навичок їхнього застосування.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни: Міжнародне публічне право. Цивільне право. Господарське право. Цивільне процесуальне право.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей:**

- ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;
- СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;
- СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
- СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.
- СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

Очікувані результати навчання.

- ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;
- ПРН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;
- ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;
ПРН8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;
ПРН9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

Вимоги до знань і умінь:

а) знати: поняття міжнародного приватного права; предмет міжнародного приватного права; принципи міжнародного приватного права; нормативний склад міжнародного приватного права; методи регулювання в міжнародному приватному праві; джерела міжнародного приватного права; колізійні норми: поняття, структуру та види; підстави застосування або відмови у застосуванні іноземного правопорядку; методiku встановлення змісту іноземного права; особливості правового статусу фізичних осіб та юридичних осіб приватного та публічного права в міжнародному приватному праві; особливості участі держави у приватних правовідносинах з іноземним елементом; колізійні питання права власності та інших речових прав в міжнародному приватному праві; поняття та види правочинів міжнародного характеру; поняття та види міжнародних договорів (контрактів); колізійно-правові питання міжнародних розрахункових відносин; особливості права інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві; колізійні проблеми “міжнародного” сімейного права; колізійно-правові проблеми регулювання спадкових відносин з іноземним елементом; колізійні питання деліктних зобов’язань з іноземним елементом; особливості колізійного регулювання “міжнародних” трудових відносин; норми національного та міжнародного права, що застосовуються до регулювання відносин в сфері міжнародних залізничних, автомобільних та повітряних перевезень; особливості провадження у справах за участю іноземних осіб; способи розгляду приватноправових спорів міжнародного характеру; альтернативні способи розв’язання спорів; особливості інституту визнання та виконання іноземних судових доручень та іноземних судових рішень; підстави розгляду спорів міжнародним комерційним арбітражем; національне законодавство та міжнародно-правові акти в галузі судового та арбітражного розгляду справ міжнародного приватноправового характеру;

б) вміти: визначати належність правовідносин до сфери регулювання міжнародного приватного права; ідентифікувати “іноземний елемент” у приватноправових відносинах; аналізувати відповідні джерела міжнародного приватного права та застосовувати їх; представити аргументувати самостійну позицію щодо критеріїв вибору права тієї чи іншої держави або норми міжнародного договору; визначати особистий статут фізичних та юридичних осіб; опрацьовувати та застосовувати положення міжнародних договорів та інших міжнародних документів в сфері регулювання міжнародних приватноправових відносин; складати зовнішньоекономічні контракти. опрацьовувати національні нормативно-правові акти та міжнародні документи в сфері міжнародних транспортних відносин; використовувати отримані знання теоретичного матеріалу, положень національних та міжнародних правових джерел, матеріалів судово-арбітражної практики для розв’язання практичних завдань; складати зміст доручення до іноземних судів, а також клопотання про визнання та виконання рішень іноземних судових органів; складати проекти арбітражних угод; аналізувати та застосовувати у практичній діяльності

положення національного законодавства, міжнародних договорів, регламентів міжнародних третейських судів тощо для розв'язання спорів міжнародного приватноправового характеру.

**На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС).
Форми контролю – поточний контроль, залік**

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

Загальна частина міжнародного приватного права

ТЕМА 1.

ПОНЯТТЯ , ПРЕДМЕТ, ПРИНЦИПИ, СИСТЕМА МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Сфера дії міжнародного приватного права. Поняття міжнародного приватного права. Походження терміна «міжнародне приватне право». Предмет міжнародного приватного права, нормативний склад. Співвідношення міжнародного приватного права з внутрішнім приватним правом та міжнародним публічним правом. Поняття міжнародних відносин невластного характеру, або приватноправових відносин міжнародного характеру, обтяжених іноземним елементом. Поняття іноземного елемента та його прояви у суб'єкті, об'єкті та юридичному факті. Загальні та спеціальні принципи міжнародного приватного права. Принцип застосування іноземного права. Система міжнародного приватного права як навчальної дисципліни.

ТЕМА 2.

МЕТОДИ РЕГУЛЮВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Поняття методу регулювання міжнародного приватного права. Загальні методи цивільного права та інших галузей приватного права. Метод подолання колізійної проблеми, який реалізується через два способи: матеріально-правовий та колізійно-правовий. Колізійно-правовий і матеріально-правовий методи регулювання, які проявляються у національно-правовій та міжнародно-правовій формах. Поняття уніфікації права як методу подолання колізій. Уніфікація права у рамках ЄС, Латиноамериканських держав та інш. Гармонізація права. Модельні закони. Стандартизовані (типові) контракти.

ТЕМА 3.

ДЖЕРЕЛА МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Поняття та види джерел міжнародного приватного права. Внутрішнє законодавство держав як джерело міжнародного приватного права. Загальна характеристика законодавства України в галузі міжнародного приватного права. Міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права: поняття та види. Система міжнародних договорів, що регулюють міжнародні приватноправові відносини. Міжнародні договори в сфері міжнародного цивільного процесу. Міжнародні договори про надання правової допомоги. Двосторонні, регіональні та універсальні міжнародні договори. Правовий звичай. Міжнародно-правовий звичай. Міжнародні звичаї ділового обороту. Міжнародні торговельні звичаї. Правила ИНКОТЕРМС. Уніфіковані звичаї і правила Міжнародної торговельної палати (МТП). Судова та арбітражна практика як джерела міжнародного приватного права.

ТЕМА 4.

ВЧЕННЯ ПРО КОЛІЗІЙНУ НОРМУ. ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНОЗЕМНОГО ПРАВОПОРЯДКУ.

Поняття колізійної норми. Структурні елементи колізійної норми: об'єм та прив'язка. Види колізійних норм. Імперативні, диспозитивні, альтернативні (в залежності від волевиявлення законодавця). Односторонні та двосторонні (в залежності від форми колізійної прив'язки). Національно-правові та міжнародно-правові (в залежності від джерела). Типи колізійних прив'язок, або формули прикріплення. Питання, пов'язані із застосуванням іноземного права. Підстави та порядок застосування норм іноземного права. Встановлення змісту іноземного права. Застереження про публічний порядок. Сучасні інформаційні технології та колізійні норми.

ТЕМА 5.

СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА.

Фізичні особи як суб'єкти МПП. Загальна характеристика правового статусу іноземних громадян та осіб без громадянства в Україні. Інститут безвісної відсутності та признання громадянина вмерлим у МПП. Юридичні особи у МПП. Поняття іноземної юридичної особи. Особистий статут юридичної особи. Національність юридичної особи та способи її визначення. Міжнародні юридичні особи: поняття, види. Особливості правового становища міжнародних юридичних осіб. Транснаціональні компанії та корпорації: поняття, правове становище. Особливості правового становища держави як суб'єкта цивільних правовідносин, ускладнених іноземним елементом. Імунітет держави: поняття та види.

Змістовий модуль II.
Особлива частина міжнародного приватного права. Способи розв'язання спорів по
справах з іноземним елементом

ТЕМА 6.
ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У МІЖНАРОДНОМУ
ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.

Зовнішньоекономічна діяльність як предмет правового регулювання. Зовнішньоекономічний договір: поняття, особливості, види. Колізійно-правові проблеми зовнішньоекономічного договору: питання форми та змісту. Договір міжнародної купівлі-продажу: поняття, особливості змісту зобов'язань. Колізійні питання міжнародної купівлі-продажу. Колізійний принцип «автономії волі» сторін: сфера його застосування. Застосування до зовнішньоторговельного правочину права держави, найбільш тісно пов'язаного з ним. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1980 р. Конвенція про позовну давність у міжнародної купівлі-продажу 1974 р. Конвенція ООН щодо користування електронних повідомлень у міжнародних контрактах, 2005 р. Торговельні звичаї. Міжнародні правила тлумачення торговельних термінів (ІНКОТЕРМС) 2020 р. Типові контракти. Принципи міжнародних комерційних контрактів УНІДРУА, 2016. Lex Mercatoria. Транснаціональні правила електронної комерції.

Тема 7.

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Грошові зобов'язання в міжнародному приватному праві. Валюта боргу. Валюта платежу. Види гарантійних валютних застережень. Вексель. Чек. Колізійні питання векселя та чеку. Міжнародні конвенції щодо векселів та чеків. Правові засади здійснення міжнародних розрахунків. Правове регулювання міжнародних кредитних відносин.

ТЕМА 8.
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ІЗ ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ
У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Колізійні питання деліктних зобов'язань. Колізійні принципи стосовно зобов'язань із заподіяння шкоди. Принцип місця заподіяння шкоди. Закон місця результату шкоди. Закон громадянства та закон постійного місця проживання делінквента і потерпілої особи. Закон, з яким правопорушення має більш тісний зв'язок. Право потерпілого обирати правопорядок держави, у відповідності до котрого буде пред'являтися вимога про відшкодування шкоди. Міжнародно-правове регулювання деліктних відносин. Двосторонні угоди між Україною та іноземними державами про правову допомогу стосовно деліктних правовідносин. Застосування права та відповідальність за шкоду, завдану внаслідок недоліків товару. Гаазька конвенція 1973 р. про відповідальність за шкоду, заподіяну товаром. Особливості визначення права, що належить до застосування при порушенні особистих немайнових прав.

ТЕМА 9.
ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.

Поняття правовідносин «інтелектуальної власності», ускладнених іноземним елементом. Територіальний характер інтелектуальної власності і особливості її регулювання у МПП. Всесвітня організація інтелектуальної власності та її роль у формуванні сучасних тенденцій розвитку МПП. Особливості інституту авторського права у МПП. Міжнародно-правова охорона авторських прав. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів 1886 р. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р. Авторські права іноземців за законодавством України та іноземних держав. Особливості регулювання авторських прав в Інтернеті. Міжнародно-правова охорона «суміжних» прав: поняття, види, суб'єкти. Міжнародна (Римська) конвенція про охорону прав артистів-виконавців, виробників фонограм та радіо передаючих організацій 1961 р. Особливості інституту промислової власності у МПП. Поняття «промислової власності», ускладненої іноземним елементом. Міжнародно-правова охорона промислової власності.

ТЕМА 10.
СПАДКОВІ ВІДНОСИНИ У МІЖНАРОДНОМУ
ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.

Колізійні питання спадкування. Колізійні прив'язки: особистий закон, закон місця складання заповіту, закон місця знаходження майна. Спадкові права іноземців в Україні. Форма заповіту та колізійні питання. Дія альтернативних колізійних норм. Вимоги різних держав стосовно форми заповіту. Міжнародно-правове регулювання відносин в галузі спадкування. Гаазька конвенція про колізії законів щодо форми заповітного розпорядження, 1961 р. Вашингтонська конвенція по форму заповіту, 1973 р. Гаазька конвенція відносно міжнародного управління майном померлих осіб, 1973 р. Регулювання спадкових відносин у двосторонніх договорах та угодах України.

ТЕМА 11.
ШЛЮБНО-СІМЕЙНІ ВІДНОСИНИ У МІЖНАРОДНОМУ
ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Поняття сімейних відносин, ускладнених іноземним елементом. Підґрунтя виникнення колізій між сімейним правом різних країн та проблема вибору права. Способи розв'язання колізій права, які визначають умови вступу до шлюбу. Застосування колізійних прив'язок «закон місця вступу до шлюбу» та «особистий закон фізичної особи». Розв'язання колізій щодо форми та порядку укладення шлюбу. Колізійні норми щодо матеріальних умов вступу до шлюбу. Гаазька конвенція про складання шлюбу та признання його недійсним 1978 р. Поняття іноземних шлюбів. «Консульські» шлюби. Визнання шлюбів, укладених за кордоном. Розв'язання колізій законів в галузі особистих та майнових відносин між подружжям. Шлюбний договір. Поняття та визнання розлучення у міжнародному приватному праві. Колізійні питання припинення шлюбу. Міжнародне усиновлення, опіка та піклування.

ТЕМА 12.
ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ
ПРАВІ

Загальні питання правового регулювання трудових відносин міжнародного характеру. Міграція населення в умовах світових інтеграційних процесів. Поняття «транскордонної» трудової діяльності. Трудові відносини українських громадян у закордонних українських та міжнародних організаціях, а також іноземних організаціях на території України. Робота іноземних громадян на території України в українських організаціях та у сумісних з іноземцями організаціях. Колізії щодо регулювання відносин трудового найму. Автономія волі сторін та трудові відносини. Колізійні норми національного законодавства та трудові відносини. Міжнародно-правове регулювання трудових відносин. Діяльність Міжнародної організації праці в галузі розробки та прийняття міжнародно-правових актів в сфері трудових відносин.

ТЕМА 13.
МІЖНАРОДНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Правові норми міжнародного цивільного процесу та їхнє місце у МПрП. Роль міжнародного договору у правовому регулюванні міжнародного цивільного процесу. Правове становище іноземців у цивільному процесі. Процесуальна право- та дієздатність іноземців. Процесуальне становище іноземців в Україні. Правове становище іноземної держави в цивільному процесі. Поняття міжнародної підсудності. Виконання іноземних судових доручень. Правові основи і способи виконання іноземних судових доручень. Надання правової допомоги з процесуальних питань. Визнання та виконання іноземних судових рішень.

ТЕМА 14.
МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ

Арбітражний розгляд цивільних справ, ускладнених іноземним елементом. Поняття та юридична природа міжнародного комерційного арбітражу. «Компетенція компетенції». Види комерційного арбітражу. Арбітраж АД НОС. Інституційний арбітраж. Порядок створення та розгляду справ. Арбітражні угоди: поняття та види. Обов'язкові та факультативні умови арбітражних угод. Форма арбітражної угоди. Міжнародно-правове регулювання питань діяльності комерційного арбітражу. Нью-Йоркська конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень 1958 р. Європейська конвенція про зовнішньоторговий арбітраж 1961 р. Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ. Порядок розгляду комерційних справ за участю іноземних осіб в Україні. Міжнародний комерційний арбітражний суд при ТПП України. Компетенція, склад, порядок арбітражного провадження, прийняття рішень. Морська арбітражна комісія при ТПП України. Компетенція, склад, порядок арбітражного провадження, прийняття рішень. Визнання та виконання рішень іноземних арбітражних органів.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма

Назви тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
1		л	п	лаб.	інд	ср
2	3	4	5	6	7	
Змістовий модуль І.						
Загальна частина міжнародного приватного права						
Тема 1. Поняття, предмет, принципи, система міжнародного приватного права	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Методи регулювання в міжнародному приватному праві	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Джерела міжнародного приватного права	10	2		-	-	8
Тема 4. Колізійні норми: поняття, проблеми дії та тлумачення. Застосування іноземного права та встановлення його змісту	10	2	2	-	-	6
Тема 5. Суб'єкти міжнародного приватного права	8	2		-	-	6
Змістовий модуль ІІ.						
Особлива частина міжнародного приватного права. Способи розв'язання спорів по справах з іноземним елементом						
Тема 6. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві	10	2	2	-	-	6
Тема 7. Зобов'язання із заподіяння шкоди в міжнародному приватному праві	10	2		-	-	8
Тема 8. Право інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві	8	2		-	-	6
Тема 9. Міжнародний цивільний процес	10	2		-	-	8
Тема 10. Міжнародний комерційний арбітраж	12	2	2	-	-	8
Усього годин	90	20	10	-	-	60
ІНДЗ	0		-	-	-	-
Усього годин	90	20	10	-	-	60

Заочна форма

Назви тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
1		л	п	лаб.	інд	ср
2	3	4	5	6	7	
Змістовий модуль І.						
Загальна частина міжнародного приватного права						
Тема 1. Поняття, предмет, принципи, система міжнародного приватного права	12	2		-	-	8

Тема 2. Методи регулювання в міжнародному приватному праві	12		2	-	-	8
Тема 3. Джерела міжнародного приватного права	12			-	-	8
Тема 4. Колізійні норми: поняття, проблеми дії та тлумачення. Застосування іноземного права та встановлення його змісту	12		2	-	-	8
Тема 5. Суб'єкти міжнародного приватного права	12			-	-	8
Змістовий модуль II.						
Особлива частина міжнародного приватного права. Способи розв'язання спорів по справах з іноземним елементом						
Тема 6. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві	12	2		-	-	8
Тема 7. Зобов'язання із заподіяння шкоди в міжнародному приватному праві	12			-	-	8
Тема 8. Право інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві	12			-	-	8
Тема 9. Міжнародний цивільний процес	12			-	-	10
Тема 10. Міжнародний комерційний арбітраж	12	2		-	-	6
Усього годин	90	6	4	-	-	80
ІНДЗ	0		-	-	-	-
Усього годин	90	6	4	-	-	80

5. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття, предмет, принципи, система міжнародного приватного права. Сфера дії міжнародного приватного права. Роль міжнародного приватного права в організації та розвитку міжнародних економічних, наукових та культурних зв'язків. Поняття міжнародного приватного права. Предмет міжнародного приватного права. Поняття міжнародних відносин невластного характеру, або приватноправових відносин міжнародного характеру, обтяжених іноземним елементом. Поняття іноземного елементу та його прояви у суб'єкті, об'єкті та юридичному факті. Загальні та спеціальні принципи міжнародного приватного права. Принцип взаємності. Реторсії. Принцип національного режиму. Режим найбільшого сприяння.. Система міжнародного приватного права. як галузі права. Нормативний склад міжнародного приватного права. Система міжнародного приватного права як навчальної дисципліни.	2	
2	Тема 2. Методи регулювання в міжнародному приватному праві Поняття методу регулювання міжнародного приватного права. Загальні методи цивільного права та інших галузей приватного права. Метод диспозитивного регулювання та метод	2	2

	координації. Свобода договорних відносин, розсуд сторін, майнова самостійність та равенство партнерів тощо. Метод подолання колізійної проблеми, який реалізується через два способи: матеріально-правовий та колізійно-правовий. Колізійно-правовий і матеріально-правовий методи регулювання, які проявляються у національно-правовій та міжнародно-правовій формах. Поняття уніфікації права як методу подолання колізій. Уніфікація права у рамках ЄС, СНД, Латиноамериканських держав та інш. Гармонізація права. Модельні закони. Стандартизовані (типові) контракти.		
3	Тема 4. Колізійні норми: поняття, проблеми дії та тлумачення. Застосування іноземного права та встановлення його змісту Поняття колізійної норми. Особлива природа колізійної норми. Структурні елементи колізійної норми: об'єм та прив'язка. Класифікація колізійних норм з урахуванням змісту об'єму та ознак прив'язок. Види колізійних норм. Проблема множинності колізійних прив'язок. Кумуляція колізійних прив'язок. Типи колізійних прив'язок, або формули прикріплення.. "Гнучкі" правила вибору застосовного права.. Питання, пов'язані із застосуванням іноземного права. Підстави та порядок застосування норм іноземного права. Встановлення змісту іноземного права. Застереження про публічний порядок. Сучасні інформаційні технології та колізійні норми. Множинність іноземного елементу у Інтернет-відносинах. Концепція найбільш тісного зв'язку. Інші критерії «прикріплення»: особистий закон провайдера, особистий закон користувача, особистий закон власника ресурсу, місце знаходження сервера, місце настання шкідливих наслідків. Автономія волі як універсальний принцип договорних зобов'язань в мережі Інтернет.	2	2
4	Тема 6. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві Зовнішня торгівля та інші види зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоекономічний договір: поняття, особливості, види. Колізійно-правові проблеми зовнішньоекономічного договору: питання форми та змісту. Договір міжнародної купівлі-продажу: поняття, особливості змісту зобов'язань. Колізійні питання міжнародної купівлі-продажу. Колізійний принцип «автономії волі» сторін: сфера його застосування. Застосування до зовнішньоторговельного правочину права держави, найбільш тісно пов'язаного з ним. Колізійні питання міжнародної купівлі-продажу у міжнародно-правових актах. Гаазька конвенція про право, що застосовується до договорів міжнародної купівлі-продажу товарів 1986 р. Римська конвенція про право, що застосовується до договірних зобов'язань 1980 р. Регламент (ЄС) № 593/2008 Європейського Парламенту та Рпди «Про право, яке підлягає застосуванню до	2	2

	договорних зобов'язань» («Рим І») від 17 червня 2008 р. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1980 р. Конвенція ООН щодо користування електронних повідомлень у міжнародних контрактах, 2005 р. Торговельні звичаї. Міжнародні правила тлумачення торговельних термінів (ІНКОТЕРМС) 2020р. Типові контракти. Принципи міжнародних комерційних контрактів УНІДРУА, 2016. Lex Mercatoria. Транснаціональні правила електронної комерції.		
5	Тема 10. Міжнародний комерційний арбітраж Арбітражний розгляд цивільних справ, ускладнених іноземним елементом. Поняття та юридична природа міжнародного комерційного арбітражу. Види комерційного арбітражу. Арбітраж АД НОС. Інституційний арбітраж. Порядок створення та розгляду справ. Арбітражні угоди: поняття та види. Обов'язкові та факультативні умови арбітражних угод. Арбітражне застереження. Третейський запис. Форма арбітражної угоди. Міжнародно-правове регулювання питань діяльності комерційного арбітражу. Нью-Йоркська конвенція про призначення та виконання іноземних арбітражних рішень 1958 р. Європейська конвенція про зовнішньоторговий арбітраж 1961 р. Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ. Порядок розгляду комерційних справ за участю іноземних осіб в Україні. Міжнародний комерційний арбітражний суд при ТПП України. Компетенція, склад порядок арбітражного провадження, прийняття рішень. Морська арбітражна комісія при ТПП України. Компетенція, склад, порядок арбітражного провадження, прийняття рішень. Визнання та виконання рішень іноземних арбітражних органів.	2	
	Усього годин	10	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття, предмет, принципи, система міжнародного приватного права	6	8
2	Тема 2. Методи регулювання в міжнародному приватному праві	6	8
3	Тема 3. Джерела міжнародного приватного права	8	8
4	Тема 4. Колізійні норми: поняття, проблеми дії та тлумачення. Застосування іноземного права та встановлення його змісту	6	8
5	Тема 5. Суб'єкти міжнародного приватного права	6	8
6	Тема 6. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві	6	8
7	Тема 7. Зобов'язання із заподіяння шкоди в міжнародному	8	8

	приватному праві		
8	Тема 8. Право інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві	6	8
9	Тема 9. Міжнародний цивільний процес	8	8
10	Тема 10. Міжнародний комерційний арбітраж	8	8
	Усього годин	60	80

7. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи:

- словесні: лекції, бесіди, пояснення, обговорення проблемних ситуацій, дискусії;
- наочні: мультимедійні презентації, демонстрації;
- практичні: робота з нормативними актами, навчальною та спеціальною літературою, розв'язування задач, виконання творчих завдань, розроблення економіко-математичних моделей.

За характером логіки пізнання застосовуються аналітичний, індуктивний, дедуктивний методи.

За рівнем самостійної розумовою діяльності – частково-підсумковий, дослідницький, проблемний.

8. Методи контролю

Поточний і періодичних контроль: усне, письмове опитування, тестування, оцінювання виконання індивідуальних самостійних завдань.

Підсумковий контроль: залік

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль										Разом	
Змістовий модуль № 1 (ЗМ1)					Змістовий модуль № 2 (ЗМ2)					(підсумкова оцінка)	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10		
від 0 до 50 балів					від 0 до 50 балів					100 балів	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Методичне забезпечення

Комплекс навчально-методичного забезпечення, конспект лекцій, література і джерела, ілюстративні матеріали тощо.

10. Питання до підсумкового контролю

1. Поняття міжнародного приватного права.
2. Предмет міжнародного приватного права.
3. Поняття цивільно-правових відносин, обтяжених іноземним елементом.
4. Визначення іноземного елемента.
5. Поняття колізійного права та сутність проблеми вибору права.
6. Система міжнародного приватного права як навчальної дисципліни.
7. Система міжнародного приватного права як галузі права.
8. Місце міжнародного приватного права в юридичній науці.
9. Співвідношення міжнародного приватного права та міжнародного публічного права.
10. Співвідношення міжнародного приватного права та національного цивільного права.
11. Нормативний склад міжнародного приватного права.
12. Поняття методів регулювання міжнародного приватного права.
13. Матеріально-правовий метод міжнародного приватного права та його форми.
14. Колізійно-правовий метод міжнародного приватного права та його форми.
15. Поняття уніфікації права.
16. Уніфікація матеріально-правових норм.
17. Уніфікація колізійно-правових норм.
18. Роль міжнародних організацій у процесі уніфікації права.
19. Поняття колізійної норми, її структура та зміст
20. Види колізійних норм.
21. Автономія волі сторін як принцип міжнародного приватного права.
22. Національний режим як принцип міжнародного приватного права.
23. Взаємність як принцип міжнародного приватного права.

24. Реторсії як принцип міжнародного приватного права.
25. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої країни.
26. Застереження про публічний порядок.
27. Поняття обходу закону у міжнародному приватному праві.
28. Питання кваліфікації у міжнародному приватному праві: загальна характеристика.
29. Підстави та порядок застосування іноземного права.
30. Встановлення змісту іноземного права.
31. Поняття та види джерел міжнародного приватного права.
32. Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права.
33. Загальна характеристика та сфера застосування Закону України про міжнародне приватне право, 2005 р.
34. Загальна характеристика законодавства Європейського Союзу з міжнародного приватного права.
35. Міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права.
36. Класифікація міжнародних договорів як джерел міжнародного приватного права.
37. Міжнародний правовий звичай як джерело міжнародного приватного права.
38. Судовий та арбітражний прецеденти як джерела міжнародного приватного права: світовий досвід.
39. Правове становище іноземців у міжнародному приватному праві.
40. Поняття особистого закону фізичної особи.
41. Визначення права, що застосовується до правосуб'єктності іноземної особи.
42. Загальна характеристика правового статусу іноземця в Україні.
43. Особливості правового становища юридичних осіб у міжнародному приватному праві.
44. Поняття особистого закону юридичної особи.
45. Національність юридичної особи та її визначення.
46. Доктрини щодо визначення особистого закону юридичної особи.
47. Значення теорії контролю при визначенні особистого закону юридичної особи.
48. Поняття та види міжнародних юридичних осіб.
49. Проблема визначення особистого закону транснаціональних компаній.
50. Характеристика держави як суб'єкта міжнародного приватного права.
51. Імунітет держави та його види.
52. Теорії стосовно імунітету держави як учасника приватноправових відносин.
53. Міжнародно-правове закріплення питань імунітету держави: загальна характеристика.
54. Правовий режим іноземних інвестицій в Україні.
55. Поняття, ознаки та види зовнішньоекономічного правочину.
56. Колізійно-правові проблеми форми та змісту зовнішньоекономічного правочину.
57. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів: поняття, проблема вибору застосовного права.
58. Загальна характеристика Віденської Конвенції про договори міжнародної купівлі-продажу товарів, 1980 р.
59. Правила ІНКОТЕРМС: поняття, значення та загальний зміст.

60. Особливості охорони та захисту права інтелектуальної власності у міжнародному приватному праві.
61. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів, у ред. 1971 р.: загальна характеристика.
62. Всесвітня конвенція про авторське право, 1952 р.: загальна характеристика.
63. Захист авторських прав іноземців на території України.
64. Міжнародно-правове регулювання охорони суміжних прав.
65. Міжнародно-правова охорона промислової власності (Паризька конвенція, 1883 р.)
66. Міжнародно-правова охорона способів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг: міжнародні угоди про товарні знаки; охорона фірмових найменувань.
67. Колізійні питання сімейного права: загальна характеристика.
68. Питання сімейного права в договорах про правову допомогу, укладених між Україною та іноземними державами.
69. Колізійні питання шлюбних відносин.
70. Колізійні питання усиновлення.
71. Міжнародні конвенції з питань усиновлення.
72. Колізійні питання спадкування : національне та міжнародне законодавство .
73. Особливості трудових відносин в міжнародному приватному праві.
74. Особливості регулювання трудових відносин іноземців та осіб без громадянства в Україні.
75. Колізійно-правові проблеми відшкодування шкоди.
76. Поняття та загальна характеристика міжнародного приватного морського права.
77. Співвідношення міжнародного публічного морського права та міжнародного приватного морського права.
78. Договір морського перевезення вантажу за коносаментом: поняття та зміст.
79. Договір морського перевезення вантажу за рейсовим чартером: поняття та зміст.
80. Коносамент: поняття та юридичні властивості.
81. Міжнародно-правове регулювання відносин з договору морського перевезення вантажу.
82. Поняття та загальна характеристика договорів фрахтування морських суден.
83. Поняття міжнародного цивільного процесу.
84. Поняття міжнародної підсудності та правила щодо її визначення.
85. Загальні правила підсудності судам України справ з іноземним елементом.
86. Особливості виконання іноземних судових доручень.
87. Визнання документів, виданих в іноземних державах (легалізація або апостилізація).
88. Правові основи визнання та виконання іноземних судових рішень (за законодавством України та міжнародними договорами).
89. Поняття альтернативних способів та видів розв'язання зовнішньоекономічних спорів.
90. Поняття та види міжнародного комерційного арбітражу.
91. Арбітражна угода: поняття, види, умови.

92. Підстави та межі втручання державних судів до роботи міжнародного комерційного арбітражного органу.
93. Міжнародно-правове регулювання питань діяльності міжнародного комерційного арбітражу.
94. Загальна характеристика Закону України про міжнародний комерційний арбітраж, 1994 р.
95. Положення про Міжнародний комерційний арбітражний суд при ТПП України.
96. Положення про Морську арбітражну комісію при ТПП України.
97. Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні.
98. Загальна характеристика Нью-Йоркської Конвенції про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, 1958 р.

11. Рекомендована література

Нормативні джерел

Міжнародні акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів, 1886. URL: <http://www.wipo.int/treaties/ru/ip/berne/berne.html>
2. Всесвітня конвенція про авторське право, 1952 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052#Text
3. Договір між Україною і Республікою Польща про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах від 24.05.1993 р. *Офіційний вісник України*. 2006. №47. Ст.3169.
4. Договір між Україною та Республікою Грузія про правову допомогу та правові відносини у цивільних та кримінальних справах від 09.01.1995 р. *Офіційний вісник України*. 2006. №47. Ст.3172.
5. Европейская конвенция об иммунитете государства, 1972 г. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU72014.html
6. Лугано Конвенция о юрисдикции и приведении в исполнение решений по гражданским и коммерческим делам, 1988 URL: <http://curia.europa.eu/common/recdoc/convention/en/c-texts/lug-idx.html>
7. Межамериканская конвенция о международном коммерческом арбитраже, 1975. URL: http://www.oas.org/dil/CIDIPI_convention_arbitration.html
8. Конвенція про угоди про вибір суду, 2005. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973_004#Text
9. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1980. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text
10. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів від 19.05.1956 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_234#Text
11. Конвенція ООН про морські перевезення вантажів, 1978 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_391
12. Конвенція про уніфікацію деяких правил щодо міжнародних повітряних перевезень, 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_594#Text
13. Паризька конвенція про охорону промислової власності, 1883. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123#Text

14. Правила ІНКОТЕРМС 2010 р. URL: <http://www.incoterms.zed.ua>
<http://pact.com.ua/incoterms.html>

Національне законодавство **Конституція України та кодекси України**

1. Конституція України 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
4. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Закони України

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12. 1993 г. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
2. Про біженців: Закон України від 21.06. 2001 г. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2557-14#Text>
3. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 г. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
4. Про міжнародні договори: Закон України від 29.06.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
5. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
6. Про міжнародній комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
7. Про охорону права на винаходи та корисні моделі: Закон України від 15.12.1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
8. Про охорону права на знаки для товарів та послуг: Закон від 15.12.1993 г. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
9. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>
10. Про ратифікацію Європейської конвенції про здійснення прав дітей: Закон України від 3.08.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/69-16#Text>

Основна література

1. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник / за ред. С.Т.Кузьменка. Київ: Центр учбової літератури, 2010.
2. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону України/ за ред. проф.Довгерта А. Х.: Одісей, 2008.
3. Міжнародне приватне право: Підручник /за ред. В.П.Жушмана та І.А.Шуміло. Х.: Право, 2011.

4. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник/за ред. В.М.Гайворонського, В.П.Жушмана. К.: Юрінком Інтер, 2005.
5. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник/ за ред..А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2012.
6. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред.А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2013.
7. Очерки международного частного права / под ред. проф.Довгерта А. Х.: Одиссей, 2007.
8. Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. 2-е вид., допов. К.: Юрінком Інтер, 2000.
9. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Международное частное право. Общая часть: учебник / Г. С. Фединяк, Л. С. Фединяк. Харьков: Право, 2015. 352 с.

Додаткова література:

1. Акимов И.Р. Практические вопросы составления внешнеторгового договора. *Государство и право*. 2000. №12. С.39-46.
2. Ануфриева Л.П. Международное частное право: В 3-х т.: Учебник. М.: БЕК, 2000.
3. Ануфриева Л. П. Соотношение международного публичного и международного частного права: правовые категории. М.: Спарк, 2002.
4. Асосков А. В. Правовые формы участия юридических лиц в международном коммерческом обороте. М.: Статут, 2003.
5. Базедов Ю. Унификация международного частного права в Европейском союзе *Международное публичное и частное право*. 2003. №3. С.3-12.
6. Бартошко О. Майнові правовідносини між подружжям за законодавством України та іноземних держав. *Український часопис міжнародного права* . 2002. №1. С.61-65.
7. Бардина М.П. Конвенция ООН о договорах международной купли-продажи товаров и субсидиарное применение национального права. *Государство и право*. 2002. №3. С.55-61.
8. Боднар К. П. Особливості правової природи арбітражних механізмів міжнародного центру з врегулювання інвестиційних спорів (ІКСІД) : дис.. ... канд. юрид.наук: 12.00.11. Київ, 2016. 213 с.
9. Бахин С.В. Субправо (международные своды унифицированного контрактного права). СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. 311 с.
10. Безбородов Ю.С.Международные модельные нормы. М.:Волтерс Клувер,2008.152 с.
11. Белов В. А. Международное торговое право и право ВТО : учебник. Т. 2. Акты международной частноправовой унификации. Право ЕС. Право ВТО. Москва: Юрайт, 2014. 616 с.
12. Білоус О. Ю. Конвенції Міжнародної організації праці як джерела трудового права України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05/ Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса, 2017. 19 с.
13. Бурма С. К. Міжнародно-правова характеристика інституту дружнього врегулювання в Європейському суді з прав людини: дис.. ... канд. юрид.наук: 12.00.11. Одеса, 2015. 231 с.

14. Вилкова Н.Г. Договорное право в международном обороте. М: Статут, 2002.
15. Григоров О. “Державне підприємство” і юрисдикційні імунітети держав та їхньої власності. *Український часопис міжнародного права*. 2002. №2. С.48-51.
16. Грушко П. Міжнародно-правове регулювання електронної комерції та електронного обміну даними. *Український часопис міжнародного права*. 2002. №1. С.45-47.
17. Діковська І. Регулювання договору повітряного чартеру у міжнародному приватному праві. *Український часопис міжнародного права*. 2002. №1. С.39-44.
18. Іолкін Я. Юридичні підстави виникнення права на знак: колізії між українським і міжнародним законодавством. *Право України*. 2002. №5. С.76-78.
19. Ерпылёва Н.Ю. Понятие, предмет, система и источники международного частного права. *Международное публичное и частное право*. 2002. №1. С.18-30.
20. Задорожний О. В., Пазюк А. В. Международное информационное право: учебное пособие. Том 1. Одесса: Феникс, 2013. 854 с.
21. Кисіль В. І. Міжнародне приватне право: питання кодифікації. 2-е доповн. та переробл.вид. Київ, 2005. 480 с.
22. Корецкий В.М. Очерки англо-американской доктрины и практики международного частного права. М., 1948.
23. Кох Х., Магнус У., Винклер фон Моренфельс П. Международное частное право и сравнительное правоведение / Пер. с нем. д-ра юр. наук Ю.М.Юмашева. М.: Междунар. отношения, 2001.
24. Медведев И.Г. Международное частное право и нотариальная деятельность. М.: Волтерс Клувер, 2005.
25. Мережко А. А. Наука международного частного права: история и современность. К., 2006.
26. Мережко А.А. Lex mercatoria: теория и принципы транснационального торгового права. К.: Таксон, 1999.
27. Мережко А. А. Транснациональное торговое право (lex mercatoria) : монография. К. : Таксон, 2002. 464 с.
28. Мережко А. А. Психологическая теория международного права (публичного и частного): монография / А. А. Мережко. Одесса. 2012.
29. Нагнибіда В. І. Механізм правозастосування при вирішенні спорів у міжнародному комерційному арбітражі /За наук. ред. проф. О. Д. Крупчана. К., 2020.
30. Стрельцова Є. Д. Уніфікація міжнародного права та її вплив на національне законодавство: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 522 с.
31. Стрельцова Є. Д. Щодо спроб міжнародно-правової уніфікації окремих інститутів морського права. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Юриспруденція. 2014. Том 2, вип. 11. С.160-163.
32. Стрельцова Є. Д. Уніфікація як закономірна тенденція розвитку міжнародного приватного права: загальний огляд. *Вісник Академії адвокатури України*. 2015. Том 12, № 2(33). С. 26-33.
33. Стрельцова Є. Д. Перспективний міжнародно-правовий режим морських перевезень вантажу: причини перегляду діючих міжнародних конвенцій. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2016. № 9. С. 204 – 210.
34. Стрельцова Є. Д. Міжнародна уніфікація права: загальний огляд. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2017. № 13. С. 22 – 28.

35. Стрельцова Є. Д. Фрагментація як епістемологічний чинник дослідження процесів уніфікації міжнародного публічного права. Вплив концепції фрагментації на методологію дослідження уніфікації міжнародного публічного права. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. Том 2, № 30. С. 106 -109.
36. Стрельцова Є. Д. Міжнародна уніфікація окремих інститутів процесуального права. *Юридичний вісник*. 2018. № 4. С. 64-69.
37. Стрельцова Є. Д. Міжнародні організаційно-правові механізми впливу на уніфікацію внутрішньодержавного права. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. № 4. С. 147 – 152.
38. Стрельцова Є. Д. М'яке міжнародне право як інструмент міжнародно-правової уніфікації. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2018. № 6 (34). С. 223-226.
39. Стрельцова Є. Д. Міжнародно-правова уніфікація: еволюційний аспект *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. № 1. С. 110 – 115.
40. Стрельцова Є. Д. Міжнародне приватне морське право України: сучасний стан системи колізійних норм. *Право України*. 2020. № 6. С. 95 – 110.
41. Стрельцова Є. Д. Деякі аспекти деформалізації механізмів міжнародно-правової уніфікації. *Сучасне право в епоху соціальних змін: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції*. Національний авіаційний університет, Київ, 26 лютого 2021 р. Том 1. Тернопіль: Вектор, 2021. С. 355 – 357.
42. Фединяк Г. Міжнародне приватне право України: деякі актуальні теоретичні та практичні аспекти розвитку. *Право України*. 2002. №11. С.141-143.
43. Arroyo D.P.F., Mbengue M.M. Public and Private International Law in International Courts and Tribunals: Evidence of an Inescapable Interaction. *Columbia journal of transnational law*. 2018. Vol. 56. N 4. P. 797–854.
44. Burke-White W. W., von Staden Andreas. Private Litigation in a Public Law Sphere: The Standard of Review in Investor-State Arbitrations. *Yale Journal of International Law*. 2010. Vol. 35:283-346. URL: https://www.academia.edu/27555946/Private_Litigation_in_a_Public_Law_Sphere_The_Standard_of_Review_in_Investor_State_Arbitrations?email_work_card=reading-history
45. Mills A. Connecting Public and Private International Law. *Linkages and Boundaries in Private and Public International Law* / ed. by V.R. Abou-Nigm, K. McCall-Smith, D. French. Oxford: Hart Publishing, 2018. P. 13–32.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України // Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Електронний каталог Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua/ua/elektronnyj-katalog/>
4. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
5. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://www.icj-cij.org/en>

6. Офіційний сайт Міжнародної морської організації. URL: <https://www.imo.org/en/About/Pages/Default.aspx>
7. Офіційний сайт ООН. URL: <https://www.un.org/en/about-us>
8. Офіційний сайт Міжнародної торговельної палати. URL: <https://iccwbo.org/about-us/>
9. Офіційний сайт Гаазької конференції з міжнародного приватного права <https://www.hcch.net/en/home>
10. Офіційний сайт Комісії ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL) <https://uncitral.un.org/en/about>
11. Офіційний сайт Міжнародного центру з врегулювання інвестиційних спорів. URL: <https://icsid.worldbank.org>

ДОДАТКИ

А. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Поняття, предмет, принципи, система міжнародного приватного права (2 години)

А. Розгляд теоретичних питань

1. Поняття міжнародного приватного права.
2. Історія виникнення та розвитку доктрини міжнародного приватного права.
3. Предмет міжнародного приватного права.
4. Місце міжнародного приватного права у системі права.
5. Система міжнародного приватного права як навчальної дисципліни та галузі права.

Б. Теми рефератів:

1. Роль міжнародного приватного права у організації ділового та взаємовигідного співробітництва між державами.
2. Особливості розвитку міжнародного приватного права країн Західної Європи.
3. Сучасні тенденції розвитку міжнародного приватного права України.

В. Завдання до практичної роботи:

№ 1. Наведіть приклади приватноправових відносин міжнародного характеру у різних правових галузях та інститутах.

№ 2. Чи будуть предметом правового регулювання міжнародного приватного права наступні відносини:

А) громадянин України вступив до шлюбу із громадянкою Польщі на території Румунії;

Б) особа без громадянства придбала нерухомість на території Франції

В) розлучення громадян України, які вступили до шлюбу в Україні, на території іншої держави

Г) іноземець порушив правила дорожнього руху на території України

Методичні рекомендації до вивчення теми

В науці міжнародного приватного права відсутнє загальне прийняте визначення міжнародного приватного права. Наукові спори про природу міжнародного приватного права, його метод, джерела, систему обумовлені специфічною природою відносин, які воно регулює. Завдяки саме цієї специфіці міжнародне приватне право також йменується колізійним правом. При вивченні цієї теми необхідно ознайомитися з різними науковими думками вітчизняних та іноземних вчених з цього приводу. Бажано, щоб студенти, опираючись на авторитетну думку та керуючись різними літературними джерелами, були б у змозі представити своє особливе ставлення та аргументовану позицію стосовно сутності питання.

При вивченні даної теми необхідно, перш за все, уяснити, що до сфери дії міжнародного приватного права підпадають приватноправові відносини міжнародного характеру. Як відомо, до характерних рис приватного права відносяться: пріоритетність інтересів окремої (приватної) особистості, юридична рівність учасників відносин,

ініціативність сторін при встановленні правовідносин та ін. За характером відносин, які воно регулює, міжнародне приватне право є схожим із цивільним правом, сімейним правом, але, з іншого боку, ці відносини мають міжнародний характер, що, на думку окремих вчених, зближує міжнародне приватне право з міжнародним публічним правом. Тому при вивченні цього питання важливим є проведення співвідношення між міжнародним приватним правом та цивільним правом, а також – між міжнародним приватним правом та міжнародним публічним правом. Важливим також є виявлення міжнародного характеру, або так званого іноземного елемента, правовідносин, так як саме наявність цього показника у правовідносинах вказує, що воно повинно регулюватись за допомогою методів міжнародного приватного права.

Для більш чіткого осмислення природи міжнародного приватного права, його місця в юридичній системі необхідно ознайомитися з історією виникнення та розвитку доктрини міжнародного приватного права; виявити фактори розвитку міжнародного приватного права; визначити задачі міжнародного приватного права. При розгляді питання стосовно нормативного складу міжнародного приватного права необхідно приділити увагу його неоднорідності, а саме: наявності матеріальних, колізійних і процесуальних норм, які містяться як у національному законодавстві, так і у міжнародно-правових актах.

Тема 2. Методи регулювання в міжнародному приватному праві (2 години)

А. Розгляд теоретичних питань

1. Поняття методу міжнародного приватного права.
2. Матеріально-правовий метод регулювання та його форми.
3. Колізійно-правовий метод регулювання та його форми.
4. Поняття уніфікації приватного права та її видів.

Б. Теми рефератів

1. Роль приватноправової уніфікації у регулюванні міжнародних комерційних відносин.
2. Колізійна уніфікація права міжнародної торгівлі.
3. Уніфікація колізійних норм у Латиноамериканських країнах

В. Завдання до практичної роботи:

№ 1. Складіть перелік найбільш важливих приватноправових міжнародних конвенцій та інших правових документів, учасницею яких є Україна.

№ 2. Складіть перелік міжнародних конвенцій, які мають у своєму складі колізійні норми.

Методичні рекомендації до вивчення питань теми

При вивченні даної теми спочатку треба мати на увазі, що під методом правового регулювання в правознавстві традиційно розуміють сукупність прийомів та способів правового впливу на суспільні відносини, що складають предмет конкретної галузі права. Поряд з цим треба зрозуміти, що об'єднання у складі міжнародного приватного права колізійних та матеріально-правових норм ґрунтується на необхідності двома різними методами регулювати однорідні за своїм характером відносини. Таким чином, метод регулювання міжнародного приватного права має специфічні властивості в силу природи правовідносин і поставленим перед міжнародним приватним правом завданням – вибор права, що підлягає застосуванню до правовідносин з іноземним елементом. Більшість науковців виходять з того, що міжнародному приватному праві властиві два методи регулювання: матеріально-правовий та колізійно-правовий. Обидва методи проявляються як

у міжнародно-правовій формі, так і у національно-правовій формі – а саме: через колізійні, матеріальні та процесуальні норми, які містяться в національно-правових джерелах та в міжнародно-правових актах.

Тема 3. Колізійні норми: поняття, проблеми дії та тлумачення. Застосування іноземного права та встановлення його змісту (2 години)

А. Розгляд теоретичних питань

1. Колізійні норми: поняття та структура.
2. Види колізійних норм та їхня характеристика.
3. Види колізійних прив'язок.
4. Автономія волі сторін як принцип міжнародного приватного права.
5. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої країни.
6. Проблема обходу закону та його наслідки.
7. Застереження про публічний порядок.

Б. Теми рефератів

1. Імперативні норми у міжнародному приватному праві.
2. Функції колізійних норм.
3. Загальна характеристика колізійних норм у законодавстві України.
4. Колізійні норми у праві іноземних країн.

В. Завдання до практичної роботи

№ 1. Складіть перелік односторонніх та двосторонніх колізійних норм Закону України про міжнародне приватне право 2005 р.

№ 2. Визначте структуру та види наступних колізійних норм (за різними критеріями) Закону України про міжнародне приватне право 2005 р. у статтях: 16, 18, 23, 24, 25, 31, 32, 48, 50, 53, 56, 61, 66, 70 .

№ 3. Складіть перелік колізійних норм Закону України про МЧП 2005 р., у яких закріплено принцип тісного зв'язку.

№ 4. Наведіть приклади альтернативних, кумулятивних та субсидіарних колізійних прив'язок.

№ 5. Треба ознайомитися із «справою Форго» та визначити , яка теоретична проблема міжнародного приватного права виникла завдяки цієї справі. Яке рішення прийняв суд стосовно права, що належало до використання?

Методичні рекомендації до вивчення питань теми

Особливу увагу необхідно приділити питанню про поняття колізійної норми, головною властивістю якої є спроможність подолати колізійну проблему шляхом визначення застосовного правопорядку. Важливим моментом також є виявлення специфічної структури колізійної норми, яка складається з обсягу та прив'язки; ознайомлення та аналіз різних видів колізійних норм в залежності від певних критеріїв: меж застосування як права держави суду, так й іноземного права (односторонні та двосторонні норми); юридико-технічних властивостей прив'язок (альтернативні та кумулятивні норми); ступеня обов'язковості використання колізійної прив'язки (імперативні та диспозитивні норми) та ін. Під час підготовки до практичного заняття треба ознайомитися з колізійними нормами національного законодавства України, а також колізійними нормами міжнародних конвенцій.

Особливу увагу слід приділити вивченню та аналізу «формул прикріплення», тобто найбільш розповсюджених двосторонніх колізійних прив'язок. Особливе місце у системі колізійних прив'язок посідають так звані прив'язки–принципи, наприклад, принцип «найбільш тісного зв'язку», «право, найбільш сприятливе для сторони». Треба мати на увазі, що колізійні прив'язки підрозділяються також на загальні і спеціальні, що відносяться як до широкого кола приватноправових відносн, так і до окремих їхніх видів. Загальними є: особистий закон фізичної особи; особистий закон юридичної особи; закон місця знаходження речі; закон місця укладання правочину; закон місця виконання зобов'язання; закон місця завдання шкоди; та ін. До формул прикріплення так званого спеціального призначення відносять: закон місця укладання шлюбу; закон місця виконання роботи; закон місця прапора; закон місця валюти боргу; закон місця походження твору; та інші.

Одними зі складних питань даної теми є питання, пов'язані із дією колізійної норми. А саме: порядок кваліфікації юридичних понять колізійної норми; взаємність; зворотне відсилання та відсилання до права третьої держави; дія «надімперативних» норм, які у змозі обмежувати дію колізійної норми; обхід закону; застереження про публічний порядок. Слід підкреслити, що ці питання, на перший погляд теоретичні, мають суто практичний характер, так як при розгляді правовідносин з «іноземним елементом» в суді у випадках відсилання колізійної норми до права іноземної держави суд може, наприклад, дійти висновку про неможливість застосування іноземної правової норми, так як вона не є сумісною із публічним порядком держави суду. Це є дія застереження про публічний порядок. В такій ситуації необхідно з'ясувати визначення категорії «публічний порядок». При вивченні проблемних питань зворотного відсилання та відсилання до права третьої держави треба вивчити деталі *справи Форго*, а також усвідомити, що існування цієї проблеми залежить від того, як тлумачити відсилання до іноземного правопорядку: відсилання до всієї правової системи чи відсилання до конкретної матеріальної норми.

Тема 4. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві (2 години)

А. Розгляд теоретичних питань

1. Поняття зовнішньоекономічного договору та його видів.
2. Колізійно-правові питання форми та змісту зовнішньоекономічного договору.
3. Принцип «автономії волі» сторін.
4. Поняття договору міжнародної купівлі-продажу товарів.
5. Уніфікація права міжнародної купівлі-продажу товарів та її види.
6. Основні положення Віденської конвенції 1980 р. про договір міжнародної купівлі-продажу товарів.

7. Торговельні звичаї, типові контракти.

8. Загальна характеристика правил ИНКОТЕРМС.

Б. Теми рефератів

1. Правове регулювання міжнародного фінансового лізингу.
2. Міжнародно-правове регулювання факторингу.

В. Завдання для практичної роботи

Українська компанія (покупець) та компанія, зареєстрована у іноземній державі (продавець), склали торговельний контракт на поставку товару. За контрактом поставка товару повинна була здійснюватися на умовах СІФ 2020. Продавець в

односторонньому порядку змінив базисні умови поставки з СІФ-2020 на ФОБ-2020, що призвело до неналежного виконання зобов'язань за правочином. Продавець стверджував, що умови договору було змінено за домовленістю сторін під час телефонної розмови. Покупець же відмовлявся від факту усної згоди на зміну умов контракту. Як суду слід розв'язати цю справу?

Методичні рекомендації до вивчення питань теми

Почати вивчення теми потрібно з визначення поняття зовнішньоекономічного договору, під яким розуміється домовленість двох або більше суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних контрагентів, спрямована на встановлення, зміну або припинення їх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічному договорі, (Закон України про зовнішньоекономічну діяльність). Важливо розуміти, що зовнішньоекономічному договору властиві дві обов'язкові властивості – комерційний характер та іноземний елемент. При цьому важливо звернути увагу, що за відповідними міжнародними конвенціями зовнішньоекономічним, або міжнародним, є договір, який укладено між сторонами, комерційні підприємства яких знаходяться на території різних держав.

При вивченні питання про регулювання зовнішньоекономічного договору слід враховувати, що воно здійснюється як через матеріально-правовий, так і через колізійно-правовий методи. Часто правові норми, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність, уніфіковані на міжнародному рівні у формі міжнародних угод. Окрім цього, до цієї сфери можуть застосовуватися джерела так званого недержавного регулювання, наприклад, Принципи міжнародних комерційних контрактів УНІДРУА, Правила Інкотермс тощо.

Кажучи про колізійно-правовий метод регулювання відносин, що впливають із зовнішньоекономічного договору, слід з'ясувати питання про право, що підлягає застосуванню до форми і змісту договору. Відповідь на це питання надають колізійні норми національного законодавства, а також колізійні норми деяких міжнародних конвенцій. Стосовно права, що підлягає застосуванню до змісту договору, слід мати на увазі дію принципу “автономії волі сторін”, згідно з яким договір регулюється правом, обраним сторонами договору. Якщо сторони не скористалися цим правом, до змісту договору буде застосовано право держави, з якою він має найбільш тісний зв'язок.

Вивчаючи питання договір міжнародної купівлі-продажу товару, необхідно ознайомитися та проаналізувати норми Віденської конвенції 1980 р.: сфера застосування Конвенції; перелік товарів, купівля-продаж яких виключено зі сфери її застосування; права і обов'язки продавця і покупця тощо. Слід звернути увагу на диспозитивний характер Конвенції і особливості її застосування водночас із нормами національного права.

Розглядаючи питання про регулювання договору міжнародної купівлі-продажу товару, окрім норм міжнародних конвенцій, слід мати на увазі міжнародні звичаї та правила міжнародної торгівлі, базисні умови поставки тощо.

Тема 10. Міжнародний комерційний арбітраж (МКА)(2 години)

А. Розгляд теоретичних питань.

1. Поняття та юридична природа МКА.
2. Арбітражна угода: поняття, види, істотні умови.
3. Закон України “Про МКА”: загальна характеристика.

4. Міжнародно-правове регулювання МКА.
5. МКАС та МАК при Торговельно-промисловій палаті України: компетенція і організація діяльності.
6. Визнання та виконання іноземних судових рішень: вимоги національного та міжнародного права.

Б. Теми для рефератів.

1. Медіація як альтернативний метод розв'язання міжнародних комерційних спорів.
2. Процедура вирішення спорів за Арбітражним регламентом ЮНСІТРАЛ.
3. Компетенція та організація діяльності Арбітражного інституту Стокгольмської торгової палати.
4. Компетенція та організація діяльності Міжнародного арбітражного суду Міжнародної торгівельної палати.

В. Завдання до виконання практичної роботи

Представники української та чеської фірм звернулися до юридичного консультанту з проханням скласти текст зовнішньоекономічного контракту, в якому б вказувалось, що можливі спори щодо виконання умов контракту підлягають розв'язанню МКАС при ТПП України. Юрист пояснив, що таку згоду не можна оформити заздалегідь, а лише в разі виникнення спору. Чи можна погодитись з цим аргументом юриста? Складіть проект арбітражної угоди.

Методичні рекомендації до вивчення питань теми

Починаючи вивчення цієї теми, слід розуміти, що міжнародний комерційний арбітраж – це один з альтернативних способів, на відміну від державного судового, розгляду спорів комерційного характеру, які можуть виникнути у міжнародному обороті. Під цим терміном також розуміють саму інституцію, орган розгляду спору. Слід знати про переваги розгляду спорів саме у цій спосіб. Необхідно зазначити, що МКА діє автономно, незалежно від державних судів, проте державні суди за деякими обставинами можуть втручатися у справи, які розглядаються у МКА (наприклад, скасування арбітражних рішень, визнання іноземних арбітражних рішень тощо).

При вивченні питання про види арбітражу слід мати на увазі, що світовій практиці відомі два основні види МКА: інституційні арбітражі та так звані разові – *ad hoc*. Одним з центральних питань теми є положення про арбітражну угоду – угоду сторін про вибір арбітражної процедури розв'язання справи. Важливо розуміти, що арбітражна угода – це основна підстава прийняття справи до розгляду МКА, тому вона має відповідати усім вимогам, які до неї висуваються законом. Арбітражні угоди розділяють на види: арбітражне зостереження, саме арбітражна угода, третейський запис.

Важливо враховувати, що правове регулювання МКА забезпечено нормами національних законодавств (наприклад, Законом України про МКА), міжнародних конвенцій (наприклад, Нью-Йоркською Конвенцією 1958 р.), а також положеннями документів міжнародних урядових та неурядових організацій (наприклад, Типовий закон про МКА ЮНСІТРАЛ тощо). Важливою складовою теми про МКА є питання про визнання та виконання арбітражних рішень іноземних арбітражних органів в національній юрисдикції. У зв'язку з цим слід ретельно вивчити норми цивільного процесуального кодексу України, які регламентують особливості цього правового інституту, а також положення Нью-Йоркської Конвенції 1958 р.

В. КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Теоретичні та практичні завдання до виконання контрольних робіт

Варіант І

Тема : “Проблеми застосування норм міжнародного приватного права”

Теоретичні питання:

1. Проблема правової кваліфікації в міжнародному приватному права.
2. Проблеми публічного порядку в міжнародному приватному права.

Завдання до теми:

- поясніть правила про кваліфікацію юридичних понять, які містить Закон України “Про міжнародне приватне право”;
- висловіть свою думку про переваги і недоліки застереження про публічний порядок.

Задача:

Українська громадянка і громадянин Ємену подали до органу державної реєстрації актів цивільного стану в Україні заяву про укладення шлюбу. Представники цього органу відмовили в прийомі заяви, посилаючись на те, що законодавством Ємену дозволені полігамні шлюби, що суперечить публічному порядку України. Чи правомірна відмова? Що являє собою застереження про публічний порядок?

Список рекомендованої літератури до теми

Нормативно-правові акти

1. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>
2. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22.01.1993. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text
3. Кодекс міжнародного приватного права (Кодекс Бустаманте) 20.02.1928. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_419#Text

Підручники та навчальні посібники:

1. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник/за ред. В.М.Гайворонського, В.П.Жушмана. – К.: Юрінком Інтер, 2005.
2. Міжнародне приватне право: Підручник /за ред. В.П.Жушмана та І.А.Шуміло. Х.: Право, 2011.
3. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник / за ред. С.Т.Кузьменка. Київ: Центр учбової літератури, 2010.
4. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону України/ за ред. проф..Довгерта А. Х.: Одісей, 2008.
5. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник/ за ред..А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2012.
6. Очерки международного частного права / под ред. проф.Довгерта А. Х.: Одиссей, 2007.

Додаткова література

1. Балденюк В. В. Забезпечення застосування колізійнонь норми: кваліфікація, зворотне відсилання, обхід закону в міжнародному приватному праві: дис. ... канд.наук: 12.00.03/КНУ ім. Тараса Шевченка. К., 2008.
- 2.Бирюкова Н. С. Проблемы правовой квалификации и методы ее разрешения в международном частном праве. Право и государство: теория и практик. 2007. № 5. С. 89-94.
- 3.Богатина Ю. Г. Оговорка о публичном порядке в международном частном праве: теоретические проблемы и современная практика; М., 2010.

4. Кисіль В. І. Міжнародне приватне право: питання кодифікації. К.: Україна, 2000.
5. Кисіль В. І. Питання публічного порядку і законодавче регулювання в міжнародному приватному праві. Наук.зап. НУ "Києво-Могилянська академія". 2001. № 19.
6. Перестюк Н. Правова кваліфікація в міжнародному приватному праві: удосконалення теоретичних та практичних підходів в Україні. Право України. № 6. 2020. С. 54-81.

Варіант II

Тема: «Деліктні зобов'язання в міжнародному приватному праві»

Теоретичні питання:

1. Колізійні проблеми деліктних зобов'язань.
2. Уніфікація міжнародних норм щодо деліктних зобов'язань.

Завдання до теми:

- надайте перелік ознак делікту, що виділяються в доктрині міжнародного приватного права. Визначте, в якому випадку деліктні відносини підпадають під сферу МПрП;
- наведіть приклади міжнародних договорів, що містять в собі норми, які регулюють деліктні відносини: колізійні; матеріальні.

Задача

У Єгипті зіткнулися туристичний автобус, що прямував на екскурсію в Каїр, і вантажний автомобіль. У вантажного автомобіля, що їхав на величезній швидкості, лопнула покритка, в результаті чого його викинуло на смугу зустрічного руху, по якій слідував туристичний автобус. Водій автобуса спробував уникнути лобового зіткнення, але не встиг через високу швидкість руху. В аварії загинуло 12 осіб, з них - п'ятеро єгиптян, двоє громадян України, троє громадян Італії і двоє громадян Угорщини. До суду якої держави необхідно звернутися постраждалим та родичам загинулих в цій аварії за відшкодуванням збитку? Визначте застосовне право.

Список рекомендованої літератури до теми:

Нормативно-правові акти:

1. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. КТМ України від 23.05.1995. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-вр#Text>
4. Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень від 28.05.1999. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_594#Text
5. Конвенція про міжнародну відповідальність за шкоду, завдану космічними об'єктами від 29.03.1972. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_126#Text
6. Міжнародна конвенція по запобіганню забрудненню з суден від 02.11.1973. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896_009#Text
7. Регламент (ЄС) N 864/2007 Європейського Парламенту і Ради "Щодо права, яке підлягає застосуванню до позадоговірних зобов'язань ("Рим II)". URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_907#Text

Підручники та навчальні посібники:

1. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник/за ред. В.М.Гайворонського, В.П.Жушмана. К.: Юрінком Інтер, 2005.
2. Міжнародне приватне право: Підручник /за ред. В.П.Жушмана та І.А.Шуміло. Х.: Право, 2011.

3. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник / за ред. С.Т.Кузьменка. Київ: Центр учбової літератури. 2010.
4. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону України/ за ред. проф. Довгєрта А. Х.: Одісей, 2008.
5. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред. А.С.Довгєрта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2013.

Додаткова література

1. Банковский А. В. Деликтные обязательства в международном частном праве. *Современное право*. 2001. № 7.
2. Звеков В. П. Обязательства вследствие причинения вреда в коллизионном праве. М.: Волтерс Клувер, 2007.
4. Кабатова Е. В. Деликты в международном частном праве. *Государство. и право*. 1992. № 9.
5. Кисіль В. І. Міжнародне приватне право: питання кодифікації. К.: Україна, 2000.
6. Трощенко І. Колізійне регулювання недоговірних зобов'язань у міжнародному приватному праві України та шляхи його вдосконалення на підставі досвіду європейських країн. *Право України*. 2020. №6. С. 111-126.

Варіант III.

Тема: «Окремі проблеми міжнародного цивільного процесу»

Теоретичні питання:

1. Міжнародна підсудність з цивільних справ: поняття та системи визначення.
2. Виконання іноземних судових доручень: поняття та організація виконання в Україні.

Завдання:

- вкажіть правила підсудності по справах за участю іноземців за законодавством України;
- складіть перелік документів, які потребують консульську легалізацію та апостилювання документів.

Задача

Суд одного з районів Києва отримав доручення від суду зі Швеції взяти пояснення від відповідача у справі про відшкодування шкоди, суд виконав це доручення. Якими правовими актами в даному випадку регулюється виконання судового доручення? В процесі виконання доручення український суд поніс деякі витрати. Чи підлягають ці витрати відшкодуванню? Які саме витрати підлягають відшкодуванню? Хто їх відшкодовує?

Список рекомендованої літератури до теми:

Нормативно-правові акти:

1. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>
2. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
4. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. №1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
5. Інструкція про порядок виконання міжнародних договорів з питань надання правової допомоги в цивільних справах щодо вручення документів, отримання доказів та визнання і

виконання судових рішень: Затв. Наказом Міністерства юстиції України та Державної судової адміністрації України від 27.06.2008 № 1092/5/54. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0573-08#Text>

6. Роз'яснення щодо застосування міжнародних договорів України про правову допомогу в частині, що стосується скасування вимоги легалізації офіційних документів, виданих компетентними органами Договірних Сторін: Лист Міністерства юстиції України від 11.05.2010 р. № 26 -26/291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_291323-10#Text

7. Конвенція з питань цивільного процесу від 18.03.1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_083#Text

8. Конвенція про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах від 15.11.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_890#Text

Підручники та навчальні посібники:

1. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник/за ред. В.М.Гайворонського, В.П.Жушмана. К.: Юрінком Інтер, 2005.

2. Міжнародне приватне право: Підручник /за ред. В.П.Жушмана та І.А.Шуміло. Х.: Право, 2011.

3. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник / за ред. С.Т.Кузьменка. Київ: Центр учбової літератури. 2010.

4. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону України/ за ред. проф.Довгерта А. Х.: Одісей, 2008.

5. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред.А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2013.

6. Міжнародний цивільний процес України: навч. посібник. Практикум /за ред. С. Я. Фурси. К.: КНТ, 2010.

6. Нешатаева Т. Н. Международный гражданский процесс: учеб. пособие. М., 2001.

Додаткова література:

1. Дробязкина И. В. Международный гражданский процесс: проблемы и перспективы. М., 2005.

2. Светланов А. Г. Международный гражданский процесс: современные тенденции. М., 2002.

3. Стрельцова Є. Д. Визнання та виконання іноземних судових рішень: міжнародний вимір. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. № 6 (21). Том 2. С. 177-181.

4. Цірат Г. А. Міжнародний цивільний процес: сучасний стан та перспективи міжнародно-правової уніфікації: монографія. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2013.

5. Цірат Г. А. Міжнародний цивільний процес: шляхи реформування у сучасних умовах. *Право України*. 2020. № 6. С. 166 – 188.

6. Черняк Ю. В. Інститут підсудності в міжнародному приватному праві країн Європейського Союзу та України: монографія. К.: Прецедент, 2008.

7. Юрова Н. М. Международное гражданское процессуальное право: теоретические основы имплементации норм в правовой системе РФ. М.: Волтерс Клувер, 2008.

Варіант ІУ

Тема: Проблеми міжнародного спадкування.

Теоретичні питання

1. Колізійно-правові проблеми міжнародного спадкування. Розв'язання колізійних питань спадкування за правом України.

2. Міжнародно-правове регулювання спадкових правовідносин.

Завдання до теми:

- з урахуванням норм про спадкування, які закріплені в двосторонніх договорах України про надання правової допомоги, визначте застосовне право до рухомого та нерухомого майна;
- які дії має здійснити нотаріус, якщо спадкоємцем є громадянин іноземної держави

Задача:

Громадянка Польщі померла в Україні. Заповіт вона не залишила. Спадкову масу склали грошова сума, домашні речі та квартира в Україні. Спадкоємців у неї не було. На підставі яких правових актів і яким чином в цьому випадку повинна бути вирішена доля спадкового майна?

Список рекомендованої літератури до теми:

Нормативно-правові акти:

1. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>
2. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
4. Віденська Конвенція про консульські зносини від 24.06.1963. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text
5. Договір між Україною і Республікою Польща про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах від 24.05.1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_174#Text
6. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22.01.1993. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text
7. Конвенція про колізії законів, які стосуються форми заповітів від 05.10.1961. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_424#Text
8. Конвенція про запровадження системи реєстрації заповітів від 16.05.1972. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_678#Text

Підручники та навчальні посібники:

1. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник/за ред. В.М.Гайворонського, В.П.Жушмана. К.: Юрінком Інтер, 2005.
2. Міжнародне приватне право: Підручник /за ред. В.П.Жушмана та І.А.Шуміло. Х.: Право, 2011
3. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник / за ред. С.Т.Кузьменка. Київ: Центр учбової літератури. 2010.
4. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону України/ за ред. проф. Довгерт А. Х.: Одісей, 2008.
5. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред. А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.

Додаткова література

1. Кармаза О. О. Міжнародне спадкове право. Науково-практичний посібник. К., 2007.
2. Малая Т.Н. Некоторые вопросы наследования по завещанию в международном частном праве. *Журнал международного частного права*. 2004. №2. С.3-9.
3. Медведев И. Г. Международное частное право и нотариальная деятельность. М.: Волтерс Клувер, 2005.
4. Медведев И. Г. Имущественные отношения супругов и наследование: комментарии к конвенциям. М., 2007. С. 47-159.

4. Михайлів М. Колізійне регулювання спадкових відносин у міжнародному приватному праві України. *Право України*. 2020. №6. С. 127-146.
5. Рубанов А.А. Заграничные наследства. М., 1975.
6. Степанюк А. А. Коллизии наследования в международном частном праве. Харьков, 2004.

С. ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ

1. Міжнародне приватне право є:

- а) внутрішнім правом держав та міжнародних організацій;
- б) самостійною галуззю міжнародного публічного права;
- в) сукупністю норм, які регулюють відносини між фізичними особами різних країн;
- г) системою колізійних та матеріально-правових норм, що регулюють майнові та особисті немайнові відносини міжнародного характеру.

2. Іноземний елемент в правовідносинах міжнародного приватноправового характеру може виявлятися у вигляді:

- а) суб'єкту;
- б) суб'єкту та об'єкту;
- в) іноземної держави;
- г) суб'єкту, об'єкту та юридичного факту.

3. Міжнародне приватне право регулює відносини:

- а) економічного характеру між державами;
- б) майнового та особистого немайнового характеру, обтяжені іноземним елементом;
- в) комерційного характеру між юридичними особами різних країн;
- г) усі вищеназвані відносини.

4. Суб'єктами міжнародного приватного права є:

- а) держави;
- б) юридичні особи приватного права та фізичні особи;
- в) фізичні особи, юридичні особи приватного та публічного права, держави;
- г) міжнародні організації.

5) Джерела міжнародного приватного права України:

- а) внутрішнє законодавство;
- б) міжнародний договір;
- в) внутрішнє законодавство та міжнародний договір;
- г) внутрішнє законодавство, міжнародний договір, міжнародний звичай

6. Спеціальними методами міжнародного приватного права є:

- а) диспозитивний;
- б) матеріально-правовий та колізійно-правовий;
- в) колізійно-правовий;
- г) матеріально-правовий у національно-правовій формі.

7. Які з наведених видів джерел міжнародного приватного права характерні для України?

- а) закони про міжнародне приватне право та розділи у галузевих кодексах та законах;
- б) розділи у цивільному кодексі;
- в) закони про міжнародне приватне право та арбітражна практика;
- г) міжнародні торговельні звичаї.

8) Який варіант кодифікації норм міжнародного приватного права застосовано в Україні?

- а) закон про міжнародне приватне право (матеріально-правові та колізійні норми);
- б) закон про міжнародне приватне право (тільки колізійні норми);
- в) розділи в галузевих кодексах;
- г) закон про міжнародне приватне право та розділи в галузевих кодексах.

9. Що розуміється під термін «колізія законів» з точки зору міжнародного приватного права?

- а) відмінності між нормами внутрішнього законодавства та нормами міжнародного договору;
- б) відмінності між нормами матеріального права різних країн;
- в) відмінності між колізійними нормами різних країн;
- г) відмінності між нормами галузевого законодавства в рамках однієї країни.

10. Колізійна норма – це норма, яка:

- а) регулює права та обов'язки сторін зовнішньоекономічного контракту;
- б) визначає, матеріальне право якої країни належить до застосування;
- в) визначає, матеріальна норма якої країни або матеріальна норма якої міжнародної конвенції належить до застосування;
- г) визначає спеціальний правовий режим іноземної особи.

11. Принцип найбільшого сприяння встановлюється:

- а) міжнародними договорами;
- б) у арбітражному порядку;
- в) рішенням міжнародних організацій;
- г) у судовому порядку.

12. Особистий закон фізичної особи за правом України визначається:

- а) за законом громадянства;
- б) за законом постійного місця проживання;
- в) за законом здійснення основної діяльності;
- г) за всіма переліченими у попередніх пунктах законами.

13. Доктрини про імунітет держави, які існують у світовій практиці:

- а) абсолютного та обмеженого імунітету;
- б) тільки абсолютного імунітету;
- в) юрисдикційного імунітету;
- г) імунітету державної власності.

14. Прив'язка колізійної норми визначає:

- а) підсудність справи;
- б) право, що належить до застосування;
- в) права та обов'язки суб'єктів;
- г) правовий статус іноземного суб'єкту права.

15. Правовий режим іноземних інвестицій визначається:

- а) внутрішнім законодавством країни інвестора;
- б) внутрішнім законодавством приймаючої країни;
- в) рішенням міжнародної організації;
- г) регламентом міжнародного центру з врегулювання міжнародних інвестиційних спорів.

16. Які з перелічених норм є односторонніми колізійними нормами:

- а) цивільна дієздатність фізичної особи визначається її особистим законом;
- б) до змісту правочину щодо нерухомого майна, яке зареєстровано в Україні, застосовується право України;
- в) форма правочину щодо нерухомого майна визначається у відповідності з правом держави, в якій це майно знаходиться;
- г) цивільна дієздатність фізичної особи визначається законом її громадянства.

17. Трудові відносини членів екіпажу морського судна визначаються:

- а) законом суду;

- б) законом прапора судна;
- в) законом громадянства власника судна;
- г) законом громадянства більшості членів екіпажу судна.

18. Форма зовнішньоекономічного правочину визначається, за колізійними нормами України:

- а) угодою сторін;
- б) правом місця вчинення правочину;
- в) правом, яке застосовується до змісту правочину, а також правом місця вчинення правочину;
- г) правом України.

19. Що таке реторсії:

- а) преференційний режим;
- б) засоби обмеження у правах у відповідь;
- в) засоби дискримінації;
- г) заохочувальні засоби.

20. Існуючі у світовій практиці доктрини стосовно особистого закону юридичної особи:

- а) доктрина місця знаходження майна юридичної особи;
- б) доктрина інкорпорації;
- в) доктрина місця походження капіталу;
- г) доктрина місця вчинення правочину.

21. Що таке зворотне відсилання:

- а) угода сторін щодо права, яке належить до застосування;
- б) повторне відсилання колізійної норми права іноземної держави до правопорядку держави, колізійна норма якого відіслала до даного іноземного правопорядку;
- в) перегляд судової справи за участю іноземного громадянина;
- г) відмова у застосуванні іноземного права.

22. Пророгаційна угода – це угода між:

- а) сторонами правочину відносно вибору суду відповідної держави;
- б) сторонами правочину відносно арбітражного порядку розгляду спору;
- в) сторонами правочину відносно позасудового порядку врегулювання спору;
- г) робітником та іноземним роботодавцем.

23. Хто встановлює зміст іноземного права?

- а) суд;
- б) пошукувач за справою;
- в) спеціальний орган зацікавленої держави;
- г) відповідач за справою.

24. Чи може держава виступати у якості відповідача у іноземному суді?

- а) так, за будь-яких обставин;
- б) у жодному випадку;
- в) це залежить від положень про імунітет іноземної держави;
- г) так, з урахуванням принципу взаємності.

25. До яких правовідносин не застосовується принцип автономії волі сторін?

- а) зобов'язальних;
- б) деліктних;
- в) купівлі-продажу нерухомого майна;
- г) шлюбних.

26. Що означає «обхід» закону?

- а) застосування до правовідносин з іноземним елементом права іншого, ніж право, передбачене відповідним законом;
- б) неналежне виконання умов правочину;

- в) обмеження у застосуванні іноземного правопорядку;
- г) примусове виконання рішень іноземного суду.

27. Що означає застереження про публічний порядок?

- а) обмеження у застосуванні або відмова у застосуванні іноземного права;
- б) відсилання до права третьої держави;
- в) визнання умов правочину недійсними;
- г) визнання документів, виданих органами іноземних держав, недійсними.

28. Структура колізійної норми:

- а) диспозиція, прив'язка;
- б) прив'язка, гіпотеза;
- в) обсяг, прив'язка;
- г) обсяг, санкція.

29. Що означає термін «формула прикріплення»

- а) вид колізійної прив'язки;
- б) місце постійного проживання;
- в) місце реєстрації підприємства;
- г) місце народження дитини.

30. Автономія волі – це:

- а) принцип добровільного вступу у шлюб;
- б) згода сторін комерційного контракту на передачу справи до розгляду в арбітражний суд;
- в) згода учасників приватноправових відносин з іноземним елементом стосовно вибору права, що підлягає застосуванню до відповідних правовідносин;
- г) згода сторін зовнішньоекономічного контракту на обрання його форми.

31. У разі відсутності вибору права до змісту правочину застосовується право:

- а) місця реєстрації підприємства offerenta;
- б) місця виконання правочину;
- в) місця країни походження товару;
- г) яке має найбільш тісний зв'язок із правочином.

32. Постійно діючим міжнародним комерційним арбітражем є:

- а) арбітраж «ad hoc»;
- б) ЮНСИТРАЛ;
- в) УНИДРУА;
- г) Морська арбітражна комісія при ТПП України.

33. Що означає формула прикріплення «закон суду»?

- а) застосування закону місця знаходження нерухомого майна;
- б) застосування процесуального права держави, в якій розглядається справа;
- в) застосування матеріального права держави, в якій розглядається справа;
- г) застосування закону, найбільш тісно пов'язаного з правовідносинами.

34. Екзекватура – це:

- а) легалізація офіційних документів;
- б) спеціальна постанова про дозвіл на виконання рішення іноземного суду на території конкретної держави ;
- в) дозвіл на працевлаштування іноземного громадянина;
- г) дозвіл іноземцю на зайняття підприємницькою діяльністю.

35. Права та обов'язки батьків відносно дитини за українським колізійним правом визначаються:

- а) правом країни сумісного місця проживання батьків;
- б) правом держави громадянства батька;
- в) за згодою батьків, якщо вони мають різне громадянство;
- г) особистим законом дитини або правом, яке має тісний зв'язок із відповідними відносинами і якщо воно є більш сприятливим для дитини.

36. Здатність особи на складання заповіту, за українським колізійним правом, визначається:

- а) за правом держави, громадянином якої спадкодавець є;
- б) за правом держави, у якій спадкодавець мав постійне місце проживання на момент складання заповіту;
- в) за правом держави, у якій спадкодавець мав постійне місце проживання на момент складання заповіту або в момент смерті;
- г) за правом держави перебування спадкодавця.

37. Арбітражна угода – це:

- а) згода сторін правочину передати спор до розгляду у міжнародний комерційний арбітраж;
- б) згода сторін правочину про вибір застосовного матеріального права;
- в) угода сторін правочину щодо мірного врегулювання спору;
- г) угода сторін правочину щодо способів та порядку виконання правочину.

38. Який загальний критерій закріплено в законодавстві України для визначення міжнародної підсудності?

- а) громадянство відповідача;
- б) місцезнаходження відповідача;
- в) на основі матеріального права, що підлягає застосуванню;
- г) угода сторін щодо підсудності спору, який виник щодо нерухомого майна.

39. Чи буде в Україні визнаний дійсним полігамний шлюб, укладений між іноземними громадянами за межами України?

- а) ні, так як це не є сумісним із публічним правом України;
- б) так, якщо цей шлюб було укладено відповідно до права іноземної держави;
- в) ні, так як це суперечить основам сімейного права України;
- г) це питання не врегульовано.

40. Який колізійний принцип закріплено в законодавстві України для визначення правосуб'єктності юридичної особи:

- а) місце комерційної діяльності;
- б) місце заснування;
- в) закон суду;
- г) місце реєстрації або місце знаходження виконавчого органу управління.

41. Сфера застосування Віденської конвенції про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1980 р.:

- а) місце укладання договору в державі-учасниці;
- б) місце походження товару в державі-учасниці;
- в) місце знаходження комерційних підприємств сторін в різних державах-учасницях;
- г) належність сторін договору до громадянства держав-учасниць Конвенції.

42. Встановлення змісту іноземного права судами України має здійснюватись на основі:

- а) принципу взаємності;
- б) принципу реторсії;
- в) режиму найбільшого сприяння;
- г) офіційного тлумачення, доктрини, правозастосовної практики іноземної держави.

43. Який колізійний принцип визнається в якості основного відносно зобов'язань із заподіяння шкоди?

- а) закон громадянства потерпілої особи;
- б) закон місця спричинення шкоди;
- в) закон, обраний потерпілою особою;
- г) закон місця реєстрації транспортного засобу.

44. Які судові органи України є компетентні здійснювати визнання та виконання рішень іноземних судів?

- а) Міжнародний комерційний арбітражний суд при ТПП України;

- б) господарські суди;
- в) суди за місцем проживання або місцем знаходження боржника;
- г) обласні апеляційні суди.

45. Строки пред'явлення рішення іноземного суду до примусового виконання на території України, з дня вступу його до законної сили, складають:

- а) 6 місяців;
- б) 1 рік ;
- в) 3 роки;
- г) 10 років.

46. Якими видами імунітету наділена держава?

- а) від попереднього забезпечення позову;
- б) від примусового виконання рішень іноземного суду;
- в) від дії іноземного правопорядку;
- г) усіма вказаними у попередніх пунктах.

47. Який загальний строк охорони авторського права визначає Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів 1886 р.?

- а) протягом всього життя автору;
- б) протягом всього життя автору та 50 років після його смерті;
- в) протягом всього життя автору та 25 років після його смерті;
- г) протягом всього життя автору та 70 років після його смерті.

48. Який принцип положено міжнародними конвенціями у галузі авторського права стосовно захисту авторського права іноземців?

- а) принцип національного режиму;
- б) принцип взаємності;
- в) преференційний режим;
- г) режим обмеження окремих права.

49. Обов'язковою умовою виконання рішення іноземного суду є:

- а) згода позивача;
- б) згода відповідача;
- в) визнання рішення іноземного суду у відповідній державі;
- г) дія принципу взаємності.

50. Яка зі вказаних умов арбітражної угоди є істотною ?

- а) язык арбітражного провадження;
- в) особи арбітрів;
- г) перелік питань, які передаються до розгляду арбітражу;
- д) положення про вибір матеріального права, що підлягає до застосування до змісту правовідносин.

Методичні рекомендації

Е. Д. Стрельцова

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Українською мовою

Підписано до друку 26.10.2021. Формат 60х84/16.

Папір офсетний. Цифровий друк.

Замовлення № 1348. Умовно-друк. арк. 2,4. Тираж 100.

Надруковано на друкарському обладнанні ФОП Жмай О.В

м. Одеса, пров. Канатний, 5, оф. 1

Тел. (048) 728-62-52